

**Posudek oponenta na diplomovou práci
Pavla Duriše
„Sporné otázky nutné obrany v judikatuře“**

Předložená diplomová práce obsahuje 45 stran textu a je přehledně členěna do úvodu, šesti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je pěkná. Okruh použité literatury je přiměřený zvolenému tématu. Práce je doplněna účelně zvolenými přílohami. Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant charakterizuje zaměření své práce, se v další kapitole své práce zabývá místem institutu nutné obrany v systému okolností vylučujících protiprávnost, jakož i vývojem názorů na tento institut. Na tuto kapitolu navazuje srovnání právní úpravy nutné obrany v historickém vývoji. Je ovšem otázka, zda oprávněné použití zbraně je typickou formou ochrany každého občana. Výklad, který se opírá o výchozí literární prameny, je v zásadě správný. Právní posouzení útoků „dětí a duševně chorých osob“ však nevycházelo z pozitivní právní úpravy, ale z doktríny. Nesporně však má diplomant pravdu v tom, že trestní zákon z roku 1961 podmínky nutné obrany uvolnil oproti úpravě v trestním zákonu z roku 1950.

Jádrum práce je kapitola třetí, zabývající se odrazem institutu nutné obrany v judikatuře československých a českých. Diplomant se postupně věnuje vybraným sporným otázkám: zcela zjevné nepřiměřenosti obrany způsobu útoku, objektivnímu a subjektivnímu posuzování vztahu obrany a útoku, domnělé nutné obraně a nevyžadování subsidiarity při jednání v nutné obraně. Základní principy institutu nutné obrany jsou zde dokumentovány četnou judikaturou, a to i z prvorepublikového období. Ne vždy je však zcela jasně seznatelné, co je ještě citace použitého pramene a co vlastní stanovisko diplomanta.

Čtvrtá kapitola práce se zabývá právními důsledky překročení mezi nutné obrany. Různé možnosti právního posouzení excesu vycházejí ze stanovisek, která byla v odborné literatuře již publikována. Možnost konstrukce zvláštních privilegovaných skutkových podstat pak diplomant zmiňuje na jiném místě své práce.

Pátá kapitola práce je věnována dvěma sporným otázkám, a to posuzování útoků ze strany nepřítelů osob a instalaci technických obranných prostředků. V otázce obrany proti útokům nepřítelů osob diplomant možná poněkud nedocenil vývoj doktríny v posledních letech. Souhlasit lze samozřejmě s názorem diplomanta, že využití automatických obranných zařízení nelze apriori odmítat.

V šesté kapitole své práce diplomant spíše než avizované pohledy de lege ferenda hodnotí navrhovanou rekodifikaci trestního práva pokud jde o institut nutné obrany. S pozitivním hodnocením navrhované úpravy diplomantem lze souhlasit.

V závěru své práce diplomant v zásadě správně uzavírá, že problémy s aplikací institutu nutné obrany nebyly a nejsou způsobeny ani tak nedostatky právní úpravy, jako spíše nedostatky v posuzování a hodnocení skutkových okolností orgány činnými v trestním řízení v praktické aplikační činnosti.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako dobrou. Autor prokázal znalost zvolené problematiky a jejích širších souvislostí. Kladem je, že se podrobně seznámil s dosavadní literaturou a zejména judikaturou.

Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by měl diplomant vyjádřit svůj názor na otázku, jaké závěry lze učinit z toho, že daný institut je označován jako „nutná“ obrana.

V Praze dne 24.2.2006

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent